

MINISTERSTVO VNITRA
Poradní sbor ministra vnitra
ke správnímu řádu

Závěr č. 74

ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu ze dne 2. 3. 2009

Procesní práva účastníků v řízení podle zákona o svobodném přístupu k informacím

- *Žadatelům o informace, kteří mají v řízení postavení stěžovatelů, není třeba zasílat výzvy ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, kterými je žadatelům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí.*
- *Žadatelům o informace, kteří mají v řízení postavení odvolatelů, je obecně třeba zasílat výzvy k možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Výjimkou mohou být situace, kdy se více řízení vedených podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, vztahuje k jednomu žadateli, tedy kdy se jedná o řízení obdobná obsahově, procesně i co do subjektů; tohoto žadatele nebude třeba před vydáním rozhodnutí ve věci vyzývat k vyjádření se k podkladům rozhodnutí, pokud je z povahy věci zřejmé, že vyjádření žadatele nemůže mít vliv na vydávané rozhodnutí. V tomto případě se bude postupovat podle § 6 odst. 2 správního řádu, tedy podle zásady procesní ekonomie.*

Odůvodnění:

Při postupu podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, jsou v rámci činnosti správních orgánů žadatelům o informace, kteří mají v řízení postavení stěžovatelů či odvolatelů, zasílány výzvy ve smyslu § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

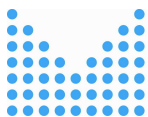

v jejichž rámci je žadatelům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům pro rozhodnutí. V tomto případě je ovšem otázkou, zda je nutné tímto způsobem postupovat i v případě, kdy se více vedených řízení vztahuje k jednomu žadateli, tedy kdy se jedná o řízení obdobná procesně i co do subjektů.

Podle § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím lze proti rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí žádosti podat odvolání, následné ustanovení § 16a upravuje možnost podat stížnost na postup při vyřizování žádosti o poskytnutí informace. Vztah těchto ustanovení ke správnímu řádu je vyjádřen v § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož se při postupu podle zákona o svobodném přístupu k informacím použije pro rozhodnutí o odmítnutí žádosti a pro odvolací řízení správní řád. V řízení o stížnosti se použijí ustanovení správního řádu pro počítání lhůt, doručování a náklady řízení, dále se použijí ustanovení správního řádu o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o ochraně před nečinností a ustanovení § 178; v ostatním se správní řád nepoužije.

Vzhledem ke skutečnosti, že § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím neobsahuje ve svém výčtu ustanovení správního řádu aplikovatelných v řízení o stížnosti § 36 odst. 3 správního řádu (výčet obsahuje pouze § 40, § 19 až 26, § 2 až 8, § 80 a § 178), není nutné stěžovatele před vydáním rozhodnutí ve věci vyzývat k vyjádření se k podkladům rozhodnutí. V souladu s tímto výkladem je rovněž rozsudek městského soudu v Praze č. 11 Ca 352/2007-47 (*Ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu představuje speciální procesní úkon, který nelze podřadit pod žádnou základní zásadu správního řízení ani pod jiné ustanovení, které podle § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím platí i pro postup podle tohoto zákona. Z výslovného znění tohoto ustanovení je nutno dovodit, že ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu se při postupu podle zákona o svobodném přístupu k informacím nepoužije.*).

Při řízení o odvolání se použije správní řád jako celek (viz § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím), a to včetně § 36 odst. 3 správního řádu. Přitom lze vycházet z toho, že část ustanovení § 20 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím před středníkem je speciální a upravuje použití ustanovení správního řádu

pro vyjmenované postupy podle tohoto zákona. Při těchto postupech se aplikuje správní řád resp. jeho ustanovení jako celek bez omezení, neboť v této části ustanovení žádné omezení není.

V řízení o odvolání podle zákona o svobodném přístupu k informacím nemusí být § 36 odst. 3 správního řádu aplikován pouze za předpokladu, že se více obdobných řízení vztahuje k jednomu žadateli a tato řízení budou obsahově obdobná; tohoto žadatele nebude nutné stále vyzývat k vyjádření se k podkladům pro rozhodnutí o odvolání v případě, že z povahy věci bude zřejmé, že takové vyjádření nemůže mít vliv na toto rozhodnutí (odvolatel nemůže dodat žádné nové relevantní podklady a stávající podklady zná), a bylo by to tedy v rozporu se zásadou procesní ekonomie (viz § 6 odst. 2 správního řádu). V obsahově shodných či obdobných řízeních již nebudou existovat žádné nové podklady k vydání rozhodnutí, k nimž by se žadatel o informaci, který má v řízení postavení odvolatele ve smyslu § 16 zákona o svobodném přístupu k informacím, mohl ještě vyjádřit, neboť se k podkladům již vyjádřil v rámci předchozích řízení.

Možným řešením by rovněž bylo, aby správní orgán usnesením spojil jednotlivá řízení, k nimž je příslušný, a vedl jedno společné řízení (§ 140 lze v případě rozhodnutí o zamítnutí žádosti použít – viz obecný odkaz na „ustanovení správního řádu“), v jehož rámci bude žadatel k vyjádření se k podkladům rozhodnutí vyzván jen jednou a bude se moci vyjádřit ke všem případům, kdy povinný subjekt hodlá vydat negativní rozhodnutí.